

Borze v preteklem tednu

31. marec 2025 – 4. april 2025, leto XVII, št. 14

NLB Skladi, d.o.o.

mag. Bianka Logar

namestnica direktorja Sektorja
upravljanja portfeljev

Napovedane carine sprožile negotovost na borzah

Borzni trgi so pretekli teden občutno izgubili na vrednosti, potem ko je ameriški predsednik Trump napovedal obsežne in ostrejšje carinske ukrepe. Napoved je povečala strahove pred upočasnitvijo gospodarske rasti in ponovnega dviga inflacije. Četrtek je postregel z najizrazitejšim enodnevnim padcem nekaterih indeksov po letu 2020, negativni trend pa se je nadaljeval tudi v petek.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu (28. 3. 2025 – 4. 4. 2025)	Donosnost letos (31. 12. 2024 – 4. 4. 2025)
Svet - MSCI World	-9,72%	-15,06%
ZDA - S&P 500	-10,30%	-18,33%
Evropa - DJ STOXX 600	-8,38%	-1,49%
Japonska -Topix	-9,25%	-8,52%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-4,24%	-4,00%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Ameriški predsednik Trump je pretekli četrtek uradno razkril paket carin, s katerim ZDA od 5. aprila dalje uvajajo 10-odstotno splošno carino na ves uvoz, dodatno pa bodo z 9. aprilom začele veljati še višje dajatve za države, s katerimi imajo ZDA večje trgovinske primanjkljaje. Kitajska, največja trgovinska partnerica ZDA, bo po novem deležna skupne 34-odstotne carinske obremenitve, pri čemer se na novo uvedene dajatve seštevajo z že obstoječimi 20-odstotnimi tarifami. Višje stopnje carin, ki presegajo 20 odstotkov, bodo prav tako prizadele druge pomembne partnerice, kot so Evropska unija, Japonska in Vietnam. Kanada in Mehika sicer nista vključeni v splošno 10-odstotno tarifo, a kljub temu ostajata podvrženi carinam na jeklo, aluminij, avtomobilsko industrijo ter na izdelke, ki ne ustrezajo pravilom novega severnoameriškega trgovinskega sporazuma (USMCA). Vseeno to pomeni milejši režim od tistega, ki je bil predhodno predlagan in je vključeval 25-odstotne obremenitve na ves uvoz iz teh dveh držav.

Več držav, med njimi tudi Kitajska, je kot odziv na ameriške carinske ukrepe napovedalo povračilne dajatve in izrazilo pripravljenost na pogajanja. Ti odzivi so okrepili skrbi glede morebitnega zaostrovanja trgovinske vojne ter povečali negotovost v povezavi z nadaljnjo usmeritvijo globalne trgovinske politike. Vlagatelji so na novico reagirali z izjemno previdnostjo in negativnim sentimentom. Strah pred trgovinsko vojno, počasnejšo gospodarsko rastjo in možnostjo recesije je v ospredje postavil defenzivne strategije in zmanjšal apetit po tveganju, kar je izničilo začetne tedenske dobičke. Delniški indeksi so teden zaključili v negativnem območju, medtem ko so donosnosti državnih obveznic, zaradi umika vlagateljev v varnejše naložbe, upadle.

Napoved novega svežnja carin je premešala tudi pričakovanja glede prihodnjih potez ameriškega Fed-a. Med vlagatelji se namreč krepi prepričanje, da bo ta morda primoran v letošnjem letu poseči po večjem znižanju obrestnih mer, čeprav je predsednik Jerome Powell poudaril, da so kljub povečani negotovosti dolgoročni učinki carin še nejasni in bo zato ravnal previdno ter počakal na jasnejše signale iz gospodarstva. Makroekonomski podatki onkraj Atlantika so bili sicer v preteklem tednu mešani. Indeks nabavnih menedžerjev v proizvodnji (ISM) je pokazal, da se je industrijska dejavnost marca, po dveh mesecih rasti, znova skrčila. Za ameriško gospodarstvo pomembnejši storitveni sektor pa je ostal v območju širitve že deveti mesec zapored. Svetlejši del tedenskih objav je bilo poročilo o zaposlovanju, ki je z 228.000 novimi delovnimi mesti močno preseglo pričakovanja. V evrskem območju je inflacija marca upadla na 2,2 %, kar krepi pričakovanja o znižanju obrestnih mer, brezposelnost pa je februarja dosegla rekordno nizkih 6,1 %. Kljub temu pozitivni podatki niso zadostovali za izboljšanje razpoloženja vlagateljev na finančnih trgih.

Napoved ameriške administracije je sicer ponudila nekaj več jasnosti o usmeritvi trgovinske politike ZDA, vendar odzivi prizadetih držav ostajajo nepredvidljivi. Nekatere utegnejo slediti kitajskemu zgledu s povračilnimi carinami, druge pa bodo verjetno iskale diplomatske poti za znižanje tarif skozi pogajanja. Proces se bo po vsej verjetnosti razpletal v prihodnjih tednih, kar bo trge še naprej izpostavljalo kratkoročnim nihanjem. Zgodovina nas uči, da so korekcije del običajnega tržnega cikla. V okolju negotovosti pa vlagateljem svetujemo mirnost in vztrajanje pri dolgoročni naložbeni strategiji. Pomembno je poudariti, da so se številni najdonosnejši dnevi v preteklosti zgodili prav v obdobjih povečane volatilitosti. Strategija dolgoročnega vlaganja s premišljenim razpršenim portfeljem, tudi v obdobjih, ko trgi kažejo znake negotovosti, zato ostaja ena izmed najzanesljivejših.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.